

LIIITE 1

# SPAL

## LAKKO-OHJEET

### LAKON ALKAMINEN

1997

Mikäli lakko neuvotteluista huolimatta 27.11 klo 16.00 alkaa, siitä tullaan tiedottamaan mahdollisimman nopeasti jäsenistölle ja yhdistyksille. Seuratkaa myös tiedotusvälineitä, radioa, TV:tä ja tekstitelevisiota.

SAIK:ti

Hälytyskeskusten kanssa on hyvä sopia kuulutus lakon alkamisesta.

Hälytyspäivystäjien lakkoon ryhtymistä tulee tukea ja varmistaa.

Työnantaja pyrkii todennäköisesti murtamaan nimenomaan heidän osallistumisensa kaikin keinoin.

LAKKOJOHTO

KAIKKI PÄÄTÖKSET LAKKOON RYHTYMISESTÄ, RAJAAMISESTA JA  
PAIKALLISTENKIN SOPIMUSTEN TEKEMISESTÄ TEKEE SPAL:N JOHTO.

Paikallisia neuvotteluja ei käydä.

Mahdollisista lakon rajauksista tehdään päätökset keskiviikkona 26.11. laajennetussa SPAL:n hallituksen kokouksessa.

Jäsenistä, jotka menevät lakkoon, tulee toimittaa TÄYDELLINEN LUETTELO  
TYÖNANTAJALLE juuri ennen lakon alkua.

Lakkojohdon tulee tiedottaa lakkoon ryhtymisestään SPAL:iin parin ensimmäisen tunnin aikana. Huomioikaa puhelinruuhka, käyttäkää mielellään faxia, jossa tärkeimmät tiedot lakkoon ryhtymisestä.

Lakkoon työvuorosta lähdetään hyvässä järjestyksessä.

MITÄÄN UHKAILUJA, VAHINGONTEKOJA TAI YLILYÖNTEJÄ EI SAA  
TAPAHTUA. Nyt ei töpeksitä.

Tätä varten tulee laitoksella sopia vastuuhenkilö, joka vastaa kaikista lakon alkamiseen liittyvistä toimenpiteistä ja päätöksistä (esim. yhdistyksen puheenjohtaja). Vastuuhenkilön tulee varmistaa että kaikki lakkoon osallistuvat poistuvat työpaikalta.

Työnantajalla ei ole oikeutta määrätä ketään SPAL:n jäsentä suojelutöihin tai muuhun varallaoloon lakon alettua.

Mikäli lakon alkaessa on käynnissä hälytystehtäviä, suoritetaan ne asianmukaisesti loppuun. Asemalle palattua jätetään varusteet ja kalusto normaalisti kuten työvuoronvaihdon jälkeenkin. ~~Työnantajalla on vastuu hätäkeskusten miehittämisestä lakon alkaessa.~~

Kuitenkin paloviranomaisella on mahdollisuus määrätä PPL § 31 mukaan henkilöitä palo- ja pelastustehtävään silloin kun sellainen on käynnissä.

**TÄSTÄ EI SAA KIELTÄYTYÄ.**

Paloviranomainen voi antaa määräyksen myös puhelimitse, joten näihin tilanteisiin tulee osata varautua.

**Vielä muistutuksena PPL 31 § 2 ja 3 mom.** "Jokainen palo- tai onnettomuuspaikalla tai sen läheisyydessä oleva työkykyinen henkilö on velvollinen sammutus- ja pelastustoimintaa johtavan viranomaisen määräyksestä avustamaan tässä toiminnassa, jollei pätevä syy ole esteenä."

Lakko ei ole oikeuden päätöksen mukaan tällainen syy.

## LAKKOVARTIOINTI

SPAL suosittelee, ettei lakkovartiointia suoriteta (PPL 31 § / Tallink -95).

Mikäli lakkovartiointia kuitenkin halutaan suorittaa, tulee se tehdä mahdollisimman pienellä joukolla ja mahdollisimman lyhyellä ajalla esimerkiksi työvuoron vaihtojen molemmin puolin.

Lakkovartijoiden ei tule missään tapauksessa olla paloasemien alueella. Jos vartiointia suoritetaan, tulee mahdolliset lakkoa selvästi murtamaan pyrkivät yrittää havaita ja tiedottaa nimet liitolle.

Lakkovartion tulee ehdottomasti tietää edellämainitusta PPL 31 §:n vaikutuksesta lakkovartiossa. Lakkovartiossa tulee olla viimeisimmät tiedot ja tiedotteet neuvotteluista.

Lakkovartiossa tulee olla myös tiedossa ketkä antavat tarvittaessa lausuntoja ja haastatteluja tiedotusvälineille sekä heidän yhteystietonsa. Ennen lausuntojen tai haastattelujen antamista aina yhteys SPAL:iin.

Lakkovartiossa ei myöskään saa tapahtua mitään ylilyöntejä, uhkailuja tai vahingontekoja. Ketään ei saa painostaa taikka uhkailla mistään syystä. Kuntatyönantaja nimenomaan odottaa ja seuraa jo nyt erittäin tarkasti tapahtumia palo- ja pelastuslaitoksilla ja pyrkii välittömästi käyttämään tiedotusvälineiden avulla hyväkseen kaikki mahdolliset uhkailu- ja painostussytyt.

## SOPIMUSPALOKUNNAT

Sopimuspalokunnat on hyvä pitää ajantasalla tilanteesta ja pyrkiä informoimaan heitä painostamatta ja uhkailematta. Myös he ovat ammattiyhdistysten jäseniä ja lakon rikkominen yli keskusjärjestörajojenkin on tuomittavaa. Erityisesti on kuitenkin muistettava yhdistymis- ja kokoontumisvapaus.

Kuitenkaan kukaan ei ole henkilökohtaisesti vastuussa sopimuspalokunnan tekemistä sopimuksista.

## PAIKALLINEN LAKKO-ORGANISAATIO JA TIEDOTTAMINEN

Kaikkien yhdistysten ja jäsenten on asetettava riittävä lakko-organisaatio ja hankittava käyttöönsä riittävät tekstinkäsittely- ja viestivälineet.

Syytä on valita ainakin lakkopäällikkö, mahdolliset työvuorojen lakkovartiopäälliköt, tiedotusvastaava, lakkoavustusvastaava ja muut tarvittavat toimihenkilöt.

### Lakkopäällikkö

Lakkopäällikön tehtävänä on johtaa ja valvoa paikallisen lakko-organisaation toimintaa hoitaa ja valvoa tiedotusta sekä olla yhteydessä SPAL:iin mikäli kysyttävää tai ongelmia ilmenee.

Lakkopäällikön tai hänen sijaisensa tulee olla tavoitettavissa ympäri vuorokauden. Kaikki lakkotoimintaan liittyvät SPAL:n ohjeet ja määräykset kulkevat paikallisten lakkopäälliköiden kautta. Lakkopäällikön tai hänen sijaisensa on hyvä olla esimerkiksi paikallisyhdistyksen puheenjohtaja. Hänellä tulee olla käytettävissään jäsenistön yhteystiedot.

### Lakkovartiopäälliköt

Lakkovartiopäälliköt vastaavat lakkovartioiden ohjeistamisesta, toiminnasta ja tiedottamisesta osaltaan. Lakkovartioilla on syytä olla käytössään puhelin joka on koko jäsenistön tiedossa. Heillä tulee olla käytettävissään jäsenistön yhteystiedot ja matkapuhelin.

### Tiedottaja

Tiedottajan tulee olla tavattavissa ympäri vuorokauden. Hän vastaa jäsenistön tiedottamisesta ja järjestää tarvittavat tiedotustilaisuudet. Ennen tiedottamista tiedotusvälineille yhteys SPAL:iin

Hänellä tulee olla käytössään jäsenistön yhteystiedot sekä luotettava fax valmiudessa ympäri vuorokauden mikäli mahdollista.



## TIEDOTTAMINEN JÄSENISTÖLLE

Lakon ajan tiedottaminen tapahtuu luottamuksellisissa asioissa postitse. Liitteenä yhteystietolomake jolla varmistetaan lakon aikaisen tiedotuksen sujuminen ja luottamuksellisuus. Mikäli mahdollista, tulee yhdistysten ja paikkakuntien hankkia käyttöönsä luotettava ympäri vuorokauden valmiudessa oleva fax. Sopikaa naapurikuntien kanssa tiedotusyhteistyöstä.

**JÄRJESTÄKÄÄ TIEDOTUSTILAISUUKSIA RIITTÄVÄN USEIN!**

## YHTEYDENPITO LIITTOON

Suosittellemme, että yhteydenpidon liittoon hoitavat edellämainitut toimihenkilöt erittäin kiireellisiä asioita lukuunottamatta. Tämä mahdollisten puhelinruuhkien vuoksi. Saatamme tarkistaa soittajien SPAL:n jäsenyyden, joten älkää yllättykö oudoista kyselyistä. Kokemus opettaa!

Liiton toimisto on aloittanut päivystyksen.

Päivystysajat 22.-23.11. klo 9-18

24.-26.11. klo 9-20

27.11. alkaen klo 09.00 24 h/vrk. mikäli lakko alkaa.

## KAIKISTA KUNTIEN JA LAITOSTEN PAINOSTUSTOIMISTA

**VÄLITTÖMÄSTI TIETO LIITTOON.** Mielummin lyhyesti selostettuna (tapahtuma, painostaja, todistajat jne) faxilla.

## LIITON TIEDOTTAMINEN

*Jäsenistölle*

~~Kaikesta~~ Liiton tiedottamisesta ja neuvonnasta vastaa liiton puheenjohtaja Kalevi Jokinen, joka myös johtaa toimiston työskentelyä mahdollisen lakon aikana.

Tiedottamisesta tiedotusvälineille vastaa SETELI.

Toiminnanjohtaja Heikki Saksa keskittyy sopimus-, tuomioistuin ja lakiasioihin.

Liittosihteeri Leila Metsäpelto talous-, lakkoavustus- ja jäsenasioihin.

Toimistopäivystystä hoitavat Helsingin, Espoon ja Vantaan kokeneet lakkopäivystäjät.

## LAKKO-AVUSTUKSET JA JÄSENISTÖN TALOUDELLINEN TOIMEENTULO LAKON AIKANA

Ohjeet jäsenistölle taloudellisen toimeentulon turvaamiseksi lakon aikana annetaan erillisellä ohjeella.

SPAL:n hallitus päätti lakkoavustusten maksamisesta seuraavaa. Lakkoavustuksissa on viikon (7pv) karenssi. Sen jälkeen maksetaan 70 mk lakkopäivältä.

Paikallisesti valitaan joku, yleensä yhdistyksen taloudenhoitaja, vastaamaan lakkoavustusten anomisesta liitolta. Yhdistykset huolehtivat lakkoavustusten maksamisesta jäsenilleen. Lakkoavustusvastaavan tulee mahdollisuuksien mukaan mm. vuosilomalistan

perusteella varmistaa, että anoja ei ole vuosilomalla, sairaslomalla tai muulla palkallisella vapaalla lakkoavustuspäivinä.

Lakkoavustusvastaavan tulee pitää tarkkaa kirjanpitoa lakkoavustusten maksamisesta.

Henkilöjäsenet anovat lakkoavustusta suoraan liitolta.

Mikäli jäsen hankkii lakon aikana toimeentuloa muualta, ei ole suotavaa että lakkoavustusta anotaan kyseiseltä ajalta.

Kalevi Jokinen  
Suomen Palomiesliitto SPAL ry  
puheenjohtaja

Pentti Kärhu  
Suomen Palomiesliitto SPAL ry